

Broj: UPI-01-430/22-28/5

Podgorica, 16.02.2022. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f st 1 t.5 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list CG”, br. 44/12, 13/18 i 145/21), člana 14 st. 1, 2 i 3 Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG”, br. 12/18) u postupku ocjene usklađenosti, po prijavi državne pomoći podnijetoj od strane Ministarstva ekonomskog razvoja, a na osnovu Prijedloga rješenja V.D. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, na sjednici održanoj 16.02.2022. godine d o n o s i

R J E Š E N J E

1. UTVRĐUJE SE da je Program za razvoj prerađivačke industrije za 2022. godinu, u skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći („Sl. list CG”, br. 12/18).
2. ZADUŽUJE SE Ministarstvo ekonomskog razvoja da sve državne pomoći dodijeljene po osnovu dijela programa iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja, koji je odredjeljen za regionalnu državnu pomoć, evidentira u opšti registar državne pomoći, posebno za svakog korisnika državne pomoći, kao i da sva neutrošena sredstva, koja su bila opredijeljena za pomoći male vrijednosti (de minimis pomoći), a koja su prelivena za državnu regionalnu pomoć, kako je predviđeno programom iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja, evidentira u opšti registar državne pomoći, posebno za svakog korisnika državne pomoći i o tome obavijesti Agenciju za zaštitu konkurencije.
3. Pomoć male vrijednosti (de minimis pomoć) u smislu Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list CG”, br. 12/18) ne podliježe prijavi Agenciji za zaštitu konkurencije na utvrđivanje usklađenosti.
4. ZADUŽUJE SE Ministarstvo ekonomskog razvoja da sve pomoći male vrijednosti (de minimis pomoći) dodijeljene po osnovu dijela programa iz tačke 1. dispozitiva ovog rješenja, koji je opredijeljen za de minimis pomoć, evidentira u registar de minimis pomoći, posebno za svakog korisnika de minimis pomoći pomoći.

O B R A Z L O Ž E N J E

PODNOŠENJE PRIJAVE

Ministarstvo ekonomskog razvoja je dostavilo Prijavu državne pomoći br. 008-323/22-3055/5 od 16.02.2022. godine, koja je zavedena kod Agencije za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „**Agencija**”) pod br. UPI-05-430/22-28/1 od 16.02.2022. godine, u vezi sa Programom za razvoj prerađivačke industrije za 2022. godinu (u daljem tekstu: „**Program**”).

Dodatno, postupajući po članu 11 stav 1 Zakona, Ministarstvo ekonomskog razvoja je dostavilo i Obrazac 1, zaveden kod Agencije pod br. UPI-05-430/22-28/1 od 16.02.2022. godine, za ocjenu usklađenosti Programa sa Zakonom o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 12/18) (u daljem tekstu: „**Zakon**”).

Ovlašćeno lice Ministarstva ekonomskog razvoja je svojim potpisom i pečatom ministarstva, na svakoj stranici Obrasca 1, potvrdilo da su svi navedeni podaci, istiniti i tačni.

S obzirom na to da član 11 stav 2 Zakona precizira da je za istinitost i tačnost podataka navedenih u prijavi državne pomoći odgovoran podnosilac prijave, Agencija je prilikom ocjene Programa uzela u obzir odgovornost davaoca državne pomoći (kao podnosioca prijave državne pomoći) i ovo rješenje zasnovala na podacima i informacijama sadržanim u dokumentaciji dostavljenoj od strane Ministarstva ekonomskog razvoja.

Agencija je odlučivala o usklađenosti Programa sa Zakonom, nakon što je primila urednu i potpunu prijavu državne pomoći, u smislu člana 14 stav 1 Zakona.

OPIS PROGRAMA

Glavni izazovi u procesu revitalizacije sektora prerađivačke industrije predstavljaju zastarjela tehnologija i oprema u proizvodnom procesu, koja za posljedicu ima nisku stopu produktivnosti u industriji, veliko učešće proizvoda nižih faza prerade, nedovoljan nivo kvaliteta proizvoda i uvozna zavisnost.

Nivo investicija u sektoru prerađivačke industrije je relativno nizak, i kreće se u rasponu 32-40 mil. € na godišnjem nivou, što ukazuje na neophodnost industrijske modernizacije kao važnom preduslovu za unapređenje konkurentnosti crnogorske industrije. Takođe, učešće zaposlenih u prerađivačkoj industriji prosječno se kretalo 6,46% u periodu od 2014-2020, dok je u 2020. godini zabilježeno da je u prerađivačkoj industriji zaposleno ukupno 11.263 osobe.

Imajući u vidu navedeno, investiranje u modernu tehnologiju predstavlja prioritet u rješavanju izazova u sektoru prerađivačke industrije jer se planiranim investicijama utiče na povećanje kapaciteta proizvodnje, optimalno iskorišćavanje resursa, unapređenje energetske efikasnosti, smanjenje troškova proizvodnje, diverzifikaciju i razvoj proizvoda i usluga sa većom dodatom vrijednošću, povećanje inovacionih kapaciteta, kvaliteta proizvoda i otvaranje novih radnih mjesta.

Planirana podrška za modernizaciju preduzeća iz sektora prerađivačke industrije je usklađena sa Programom ekonomskih reformi 2022-2024, oblast Poljoprivreda, industrija i usluge, Reformska mjera 22: Podrška investicijama u sektoru proizvodnje

hrane u cilju jačanja konkurentnosti. Usklađenost sa Industrijskom politikom Crne Gore 2019-2023 je prepoznata u segmentu strateškog cilja 2 Unapređenje investicija i finansija za modernizaciju industrije, Operativnog cilja 2.3. Podsticanje investicija u modernizaciju prerađivačke industrije u okviru Akcionog plana za implementaciju Industrijske politike Crne Gore za period 2021-2022. godine. Program je usklađen sa Operativnim Programom Strategije pametne specijalizacije 2021-2024. u okviru operativnog cilja 4.5. Snažnije povezivanje industrijskog razvoja sa S3.

CILJ PROGRAMA

Cilj Programa za razvoj prerađivačke industrije za 2022. godinu je unapređenje konkurentnosti privrednih subjekata, njihove produktivnosti i profitabilnosti, resursne efikasnosti i povećanja zaposlenosti u sektoru prerađivačke industrije. Operativni ciljevi Programa čijem ostvarenju se teži su podsticanje investicija u modernizaciju prerađivačke industrije, porast broja zaposlenih i produktivnosti prerađivačke industrije.

PREDMET PROGRAMA

Predmet Programa je podrška za investicije u opremu neophodnu za unapređenje ili proširenje postojećih kapaciteta, povećanje obima i proširenje proizvodnje na nove proizvode i proizvodne procese.

Program podrazumijeva realizaciju planirane investicije – nabavku opreme (nove i polovne), dijelom ili u potpunosti kroz kreditni aranžman koji je zaključen u periodu 01. januara - 30. novembra 2022. godine sa Investiciono-razvojnim fondom (IRFCG) i poslovnim bankama .

Ukupan budžet za realizaciju Programa za razvoj prerađivačke industrije za 2022. godinu iznosi 1.000.000,00 €, od čega je 85% (850.000,00 €) opredijeljeno za regionalnu pomoć i 15% (150.000,00 €) za de minimis pomoć. Ukoliko se iznos planirane podrške po de minimis pomoći ne utroši, isti se može prelići u dio sredstava koji se odobrava po regionalnoj pomoći.

Sredstva opredijeljena Programom koriste se za pokriće dijela opravdanih troškova nabavke:

- novih proizvodnih mašina i/ili specijalizovane opreme - privredni subjekat može ostvariti pravo na bespovratnu podršku na način što mu se odobrava pokriće dijela opravdanih troškova u iznosu do 40% vrijednosti nabavke nove opreme (neto fakturisane vrijednosti bez poreza na dodatu vrijednost i zavisnih troškova), obezbijeđene kroz kreditni aranžman sa IRFCG ili poslovnim bankama i sopstvenim ulaganjem.
- polovnih proizvodnih mašina i/ili specijalizovane opreme ne starije od pet godina-privredni subjekat može ostvariti pravo na bespovratnu podršku na

način što mu se odobrava pokrće dijela opravdanih troškova u iznosu do 30% vrijednosti nabavke polovne opreme ne starije od pet godina (neto fakturisane vrijednosti bez poreza na dodatu vrijednost i zavisnih troškova), obezbijeđene kroz kreditni aranžman sa IRFCG ili poslovnim bankama i sopstvenim ulaganjem.

i ukoliko isti zadovolji uslove Programa, pravila dodjele regionalne i de minimis državne pomoći i dostavi validnu dokumentaciju koja dokazuje realizaciju aktivnosti u definisanom roku realizacije Programa.

U odnosu na prednje navedeno, Ministarstvo ekonomskog razvoja se poziva sljedeće: u Pravilniku o listi pravila državne pomoći ("Sl. list CG", br. 35/14, 02/15, 38/15 i 20/16, 33/20, 38/20, 53/20, 98/20, 130/20, 44/21, 107/21, 131/21), Prilog 1a - Smjernice za regionalnu državnu pomoć za period 2022 - 2027, visina odobrenih bespovratnih sredstava dodjeljuje se na iznos opravdanih troškova nabavke opreme, u skladu sa predmetom Programa. U opravdane troškove, u skladu sa Regulativom Komisije (EU) br. 651/2014, od 17. juna 2014. godine, prilog 7a Pravilnika o dopuni pravilnika o listi pravila državne pomoći ("Službeni list", br. 02/15), Poglavlje III, Odjeljak 1, član 14 – Regionalna pomoć za ulaganje, u skladu sa ovom Programom, spadaju troškovi ulaganja u materijalnu imovinu. Ukoliko se radi o novoosnovanom privrednom subjektu, dodjeljuje se pomoć male vrijednosti (de minimis pomoći) u skladu sa Uredbom Komisije EU br. 1407/2013 od 18. decembra 2013. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na pomoći male vrijednosti (de minimis pomoći) (32013R1407, SL L 352, 24.12.2013, str. 1-8), sadržane u Pravilniku o listi pravila državne pomoći ("Sl. list Crne Gore" br. 35/14, 02/15, 38/15, 020/16, 033/20, 038/20, 053/20, 098/20, 130/20, 044/21, 107/21 i 131/21), pri čemu se podrazumijeva da iznos de minimis državne pomoći koji se dodjeljuje pojedinačnom korisniku ne smije preći 200.000, 00 € u trogodišnjem fiskalnom periodu.

Napomena: Nabavka opreme može biti finansirana najmanje 60% iz sredstava kredita, dok je preostalih 40% vrijednosti investicije može da se finansira iz sopstvenih sredstava.

Za preduzeća koja posluju u opštinama čiji je vrijednost indeksa razvijenosti do 100% primijenice se podrška koja uvažava regionalni aspekt i razvrstavanje jedinica lokalne samopurave prema stepenu razvijenosti na način što će se uvećati procenat bespovratnih sredstava za dodatnih 10% za privredne subjekte koja posluju u sljedećim opštinama: Petnjica, Andrijevića, Gusinje, Plav, Rožaje, Tuzi, Berane, Bijelo Polje, Šavnik, Mojkovac, Kolašin, Pljevlja, Plužine, Ulcinj, Žabljak, Cetinje, Nikšić, Danilovgrad.

Za privredne subjekte koji posluju u jedinicama lokalne samouprave čiji je indeks razvijenosti iznad 100%, nema uvećanja procenta podrške bespovratnih sredstava.

Intenzitet podrške:

Za novu opremu: Iznos sredstava bespovratne podrške kao pokriće dijela opravdanih troškova nabavke opreme dijelom ili u potpunosti kroz kredit, je u visini do 40% od neto fakturisane vrijednosti opreme bez PDV i zavisnih troškova i **ne može biti manji od 4.000,00 €, niti veći od 80.000,00 €** (vrijednost opreme se kreće u rasponu od 10.000,00 € do 200.000,00 €, neto fakturisane vrijednosti).

Uz dodatne procenete podrške od 10%, u skladu sa indeksom razvijenosti jedinica lokalne samouprave u kojima privredni subjekat posluje, iznos sredstava bespovratne podrške kao pokriće dijela opravdanih troškova nabavke opreme dijelom ili u potpunosti kroz kredit, je u visini do 50% od neto fakturisane vrijednosti opreme bez PDV i zavisnih troškova i **ne može biti manji od 5.000,00 €, niti veći od 100.000,00 €** (vrijednost opreme se kreće u rasponu od 10.000,00 € do 200.000,00 €, neto fakturisane vrijednosti).

Za polovnu opremu: Iznos sredstava bespovratne podrške kao pokriće dijela opravdanih troškova nabavke opreme dijelom ili u potpunosti kroz kredit, je u visini do 30% od neto fakturisane vrijednosti opreme bez PDV i zavisnih troškova i **ne može biti manji od 3.000,00 €, niti veći od 60.000,00 €** (vrijednost opreme se kreće u rasponu od 10.000,00 € do 200.000,00 €, neto fakturisane vrijednosti).

Uz dodatne procenete podrške od 10%, u skladu sa indeksom razvijenosti jedinica lokalne samouprave u kojima privredni subjekat posluje, iznos sredstava bespovratne podrške kao pokriće dijela opravdanih troškova nabavke opreme dijelom ili u potpunosti kroz kredit, je u visini do 40% od neto fakturisane vrijednosti opreme bez PDV i zavisnih troškova i **ne može biti manji od 4.000,00 €, niti veći od 80.000,00€** (vrijednost opreme se kreće u rasponu od 10.000€ do 200.000€, neto fakturisane vrijednosti).

Programom je predviđeno da se sredstva NE mogu koristiti za:

- nabavku putničkih, teretnih i komercijalnih vozila;
- iznajmljivanje opreme, alata i materijala;
- pokrivanje troškova koji su u vezi sa nabavkom opreme kao što su: carinski i administrativni troškovi, troškovi špedicije, skladištenja i manipulacije, montaže i instaliranja opreme, obuke i dr.
- troškove koji se direktno odnose na proizvodnju i distribuciju proizvoda (troškovi izrade proizvoda), transportni troškovi, troškove reklamiranja, troškovi kapitalnih investicija, troškovi administracije, amortizacije, osiguranja, kursnih razlika, plaćanje zaostalih obaveza (kamata, naknada, troškova obrade kredita, rata za otplatu kredita, poreza, taksi, sl.), ostale bankarske troškove, komisiona plaćanja, slične troškove koji se odnose na sprovođenje ugovora, plaćanje provizija, bilo koji vid ličnih troškova i sl.
- ostale troškove koji nijesu u skladu sa namjenom Programa.

Pravo učešća u Programu imaju **preduzetnici, mikro, mala i srednja preduzeća čija je pretežna djelatnost registrovana u oblasti prerađivačke industrije** (sektor C, osim sektora djelatnosti za koje je naznačeno da nijesu obuhvaćeni) u Centralnom registru privrednih subjekata, najkasnije na datum 31.12.2021. godine, u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Službeni list RCG", br. 65/20, 146/21), Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći („Službeni list Crne Gore“, br. 16/14.) i Zakonom o računovodstvu („Sl. list RCG“, br. 52/16, 145/21.) i koja:

- Posluju 100% u privatnom vlasništvu i imaju sjedište na teritoriji Crne Gore;
- Imaju predate zvanične finansijske izvještaje za 2021. godinu, u zakonski predviđenom roku ili im je Rješenjem Uprave prihoda i carina odobren produžetak roka za predaju finansijskih izvještaja;
- Nijesu u finansijskim poteškoćama (u smislu Uredbe o opštem zajedničkom izuzeću) u skladu sa pravilima o dodjeli državne pomoći;
- Redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosa na lična primanja, poreza na dobit pravnih lica i poreza na dodatu vrijednost, odnosno redovno izmiruju reprogramirane poreske obaveze, shodno Zakonu o reprogramu poreskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 83/16), Uredbi o uslovima za odlaganje naplate poreskih i neporeskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 57/18) i Uredbi o uslovima za odlaganje naplate dospjelih poreskih i neporeskih potraživanja ("Sl. list CG", broj 27/2020, 50/2020, 015/2021) ;
- Čiji osnivač i / ili odgovorno lice se ne nalazi u kaznenoj evidenciji za prekršaje iz oblasti privrednog kriminala;
- Za iste aktivnosti nijesu koristili sredstva finansijske pomoći iz državnog i/ili lokalnog budžeta ili međunarodnih institucija/programa i drugih donatora u posljednje 3 godine;
- Nijesu u obavezi povraćaja nezakonito primljene državne pomoći i u postupku stečaja ili likvidacije.

Programom nijesu obuhvaćene sljedeće djelatnosti: primarna poljoprivredna proizvodnja; proizvodnja čelika, sintetičkih vlakana i vađenje uglja; brodogradnja; proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda; proizvodnja i prodaja vojne opreme ili usluga; trgovina (maloprodaja i veleprodaja); građevinarstvo; ugostiteljski objekti koji isključivo pružaju usluge točenja pića; djelatnosti izdavanja novina i drugih povremenih izdanja, djelatnosti proizvodnje i emitovanja radijskog i televizijskog programa, djelatnosti novinskih agencija, kao i uslužnih djelatnosti agencija za marketing i odnosa s javnošću; benzinske pumpe; saobraćaj; prodajni auto saloni; bankarstvo i osiguranje; trgovina valutama i hartijama od vrijednosti; kupovina udjela u drugim društvima, akcijama i ostalih vrijednosnih papira; učešće u projektima kojima se krše međunarodno priznata prava radnika uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori; proizvodnja i promet bilo kojih proizvoda ili aktivnosti koje se smatraju nezakonite ili štetne po okolinu i opasne za ljudsko zdravlje ili djelatnosti koje se domaćim propisima ili međunarodnim konvencijama smatraju zabranjenim; igre na sreću; proizvodnja duvanskih proizvoda; alkoholna pića (izuzev proizvodnje vina i voćnih rakija); nemoralne i nelegalne aktivnosti.

OCJENA PROGRAMA

U programu je navedeno da je 85% Programa (850.000,00 €) opredijeljeno za regionalnu pomoć, te da sredstva opredijeljena Programom moraju zadovolji pravila dodjele regionalne državne pomoći.

Agencija nalazi da se u skladu sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći ("Sl. list CG", br. 35/14, 02/15, 38/15 i 20/16, 33/20, 38/20, 53/20, 98/20, 130/20, 44/21, 107/21, 131/21) (u daljem tekstu: „**Pravilnik**“), Prilog 1 - Smjernice za regionalnu državnu pomoć 2022-2027 (52021XC0429(01) SL C 153, 29.4.2021, str. 1-46), visina odobrenih bespovratnih sredstava dodjeljuje na iznos opravdanih troškova nabavke opreme, u skladu sa predmetom Programska. U opravdane troškove, u skladu sa Regulativom Komisije (EU) br. 651/2014, od 17. juna 2014. godine, prilog 7a Pravilnika, Poglavlje III, Odjeljak 1, član 14 - Regionalna pomoć za ulaganje, u skladu sa ovom Programskom linijom, spadaju troškovi ulaganja u materijalnu imovinu.

Imajući u vidu naprijed iznijeto, Agencija je odlučila kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

U cilju ostvarivanja transparentnosti državne pomoći, svi davaoci državne pomoći u obavezi su da istu evidentiraju u opšti registar državne pomoći, posebno za svakog korisnika de državne pomoći kome su dodijeljena sredstva, pa je Agencija tačkom 2. dispozitiva ovog rješenja zadužila Ministarstvo ekonomskog razvoja da sve državne pomoći dodijeljene po osnovu Programa, unese u opšti registar državne pomoći, posebno za svakog korisnika državne pomoći.

U programu navedeno da je 15% Programa (150.000,00 €) opredijeljeno za regionalnu pomoć, te da sredstva opredijeljena Programom moraju zadovoljiti i pravila dodjele de minimis pomoći, s tim što ukoliko se iznos planirane podrške po de minimis pomoći ne utroši, isti se može prelići u dio sredstava koji se odobrava po regionalnoj pomoći. Imajući u vidu navedene maksimalne iznose pomoći, te ostale činjenice navedene u Programu, Agencija upućuje na primjenu Uredbe Komisije (EU), br. 1407/2013 od 18. decembra 2013. godine o primjeni čl. 107 i 108 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije na pomoći male vrijednosti (*de minimis pomoći*) (u daljem tekstu: „**Uredba**“) (32013R1407, SL L 352, 24.12.2013), koja se u Crnoj Gori primjenjuje kao Prilog 4a Pravilnika. Ukoliko opredijeljena sredstva iz Programa ispunjava uslove iz Uredbe, u odnosu na dodjelu predmetne mjere bi se primjenjivala pravila o dodjeli pomoći male vrijednosti (*de minimis pomoći*), čija je ocjena u nadležnosti davaoca pomoći male vrijednosti.

Agencija ne vrši ocjenu usklađenosti de minimis pomoći, već po eventualnoj prijavi, upućuje davaoce de minimis pomoći na pravila za dodjelu de minimis pomoći, koja su

propisana Uredbom, a koja su javno dostupna na internet stranici Agencije, te je odlučeno kao u tački 3. dispozitiva dispozitivu ovog rješenja.

U cilju ostvarivanja transparentnosti državne pomoći i pomoći male vrijednosti, svi davaoci državne pomoći i de minimis pomoći u obavezi su da istu evidentiraju u opštem registru državne pomoći i registru de minimis pomoći, posebno za svakog korisnika državne pomoći i de minimis pomoći kome su dodijeljena sredstva, pa je Agencija tačkama 2. i 4. dispozitiva ovog rješenja zadužila Ministarstvo ekonomskog razvoja da sve državne pomoći i de minimis pomoći dodijeljene po osnovu Programa, unese u opšti registar i registar de minimis pomoći, posebno za svakog korisnika državne pomoći i de minimis pomoći. U slučaju preliivanja sredstava se de minimis na državne regionalne pomoći, Ministarstvo ekonomskog razvoja je u obavezi da o tome obavijesti Agenciju, sa unosom podataka u opšti registar državne pomoći, kako je odlučeno u tački 2. dispozitiva ovog rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema ovog rješenja.

ČLAN SAVJETA
Jovana Tošković

ČLAN SAVJETA
Novo Radović

Dostavljeno:

- Ministarstvu ekonomskog razvoja, Rimski trg br. 46, Podgorica
- u spise predmeta,
- a/a

Kontakt osoba:

Siniša Milačić

tel: 020/239-010

e-mail: sinisa.milacic@azzk.me